

POVEZANI ZA ZDRAVJE

Zbirnik informacij za krepitev zdravja v lokalni skupnosti

POVEZANI ZA ZDRAVJE

Informacije za varovanje in krepitev zdravja v lokalni skupnosti

Avtorji: Center za krepitev zdravja ZD Črnomelj

Oblikovanje predloge: Manica Remec in Katja Štucin, Center za upravljanje programov preventive in krepitev zdravja, Nacionalni inštitut za javno zdravje, Trubarjeva cesta 2, 1000 Ljubljana

Jezikovni pregled: Gea Frankovič, mag. prof. slovenistike

Izdajatelj: Zdravstveni dom Črnomelj

Spletni naslov: <https://zd-crnomelj.si/>

Kraj in leto izdaje: Črnomelj, september 2025

Pozdravljeni!

Dobrodošli v gradivu POVEZANI ZA ZDRAVJE, v katerem smo za vas zbrali številne informacije in kontakte o različnih organizacijah ter aktivnostih, namenjenih varovanju in krepitvi zdravja v našem okolju.

V današnjem, hitro spreminjajočem se svetu, je skrb za zdravje vse pomembnejša, prav tako pa tudi dostop do ustreznih in verodostojnih informacij, ki nam pomagajo ohraniti dobro počutje in zdravje v vseh življenjskih obdobjih.

Zdravje je temelj za kakovostno življenje posameznika, zato ima velik pomen tudi za celotno lokalno skupnost. Naše skupno prizadevanje za bolj zdravo lokalno skupnost prinaša koristi prav vsakomur, saj smo zdravi posamezniki bolj aktivni in bolj povezani z drugimi. S tem se izboljšata naše počutje in zadovoljstvo, hkrati pa se gradi boljša, močnejša in srečnejša skupnost. Zdrava skupnost je tudi bolj odporna na različne izzive – bodisi socialne, ekonomske bodisi okolijske. Skupnost, ki se osredotoča na zdravje svojih prebivalcev, ustvarja boljšo prihodnost za vse.

V prvih poglavjih tega gradiva so predstavljene ključne informacije o možnostih in pravicah, ki jih imamo v okviru našega javnega zdravstvenega sistema. Predstavljeni so državni programi s področja krepitve zdravja in presejalni programi. Sledijo predstavitve posameznih organizacij, programov in aktivnosti, ki so pomembne za ohranjanje, krepitev in povrnitev zdravja. Pri opisih so navedeni tudi dodatni e-viri in informacije, do katerih dostopate s klikom na zeleno označen tekst. V zadnjem delu priročnika so zbrani kontakti služb, ustanov in nevladnih organizacij v našem lokalnem okolju.

Upamo, da vam bo gradivo v pomoč pri skrbi za vaše zdravje in zdravje naše skupnosti. Hkrati vas vabimo, da informacijo o gradivu delite naprej ter nam sporočate tudi svoje predloge za njegovo dopolnitev (pišete nam lahko na e-naslov ckz@zd-crnomelj.si).

Vaš Center za krepitev zdravja

Zdravstveni dom Črnomelj

KAZALO

SPLOŠNE INFORMACIJE O ZDRAVSTVU	4
ZDRAVSTVENO VARSTVO V SLOVENIJI	4
OBVEZNO ZDRAVSTVENO ZAVAROVANJE	4
E-ZDRAVJE	6
PACIENTOVE PRAVICE.....	7
ZASTOPNIK PACIENTOVIH PRAVIC.....	7
ZASTOPNIK PRAVIC OSEB NA PODROČJU DUŠEVNEGA ZDRAVJA	8
INFORMACIJSKI POOBLAŠČENEC	8
DRŽAVNI PROGRAMI S PODROČJA ZDRAVJA.....	9
Program ZDAJ	9
Program SKUPAJ ZA ZDRAVJE	9
Program MIRA.....	10
Državni program za obvladovanje sladkorne bolezni	11
Državni program obvladovanja raka	12
DRŽAVNI PRESEJALNI PROGRAMI ZA ZGODNJE ODKRIVANJE RAKA.....	12
Program SVIT	12
Program DORA.....	14
Program ZORA	14
ZDRAVSTVENE USTANOVE V NAŠI LOKALNI SKUPNOSTI	15
ZDRAVSTVENI DOM ČRNOMELJ	15
BOLNIŠNICA.....	19
LEKARNE.....	20
ZASEBNI IZVAJALCI ZDRAVSTVENE DEJAVNOSTI	21
ZAVOD ZA ZDRAVSTVENO ZAVAROVANJE SLOVENIJE – OBMOČNA ENOTA NOVO MESTO, IZPOSTAVA ČRNOMELJ.....	21
NACIONALNI INŠTITUT ZA JAVNO ZDRAVJE - OBMOČNA ENOTA NOVO MESTO	22
NACIONALNI LABORATORIJ ZA ZDRAVJE, OKOLJE IN HRANO - OBMOČNA ENOTA NOVO MESTO.....	22

ZDRAVSTVENI INŠPEKTORAT - OBMOČNA ENOTA NOVO MESTO.....	23
DRUGE ORGANIZACIJE V NAŠEM LOKALNEM OKOLJU, POMEMBNE PRI SKRBI ZA ZDRAVJE	24
CENTER ZA SOCIALNO DELO	24
ZAVOD REPUBLIKE SLOVENIJE ZA ZAPOSLOVANJE	25
POLICIJA	26
GASILSTVO	27
CIVILNA ZAŠČITA	27
CENTER ZA DRUŽINE	29
PUMO – Projektno učenje mlajših odraslih.....	30
DOM ZA STAREJŠE.....	30
POMOČ NA DOMU.....	30
DEMENCI PRIJAZNE TOČKE	31
BREZPLAČNA PRAVNA POMOČ/SVETOVANJE.....	31
JAVNE SANITARIJE IN PREVIJALNICE	31
RAZVOJNA AGENCIJA	32
KNJIŽNICA	32
KOMUNALNO PODJETJE.....	33
NEVLADNE ORGANIZACIJE.....	33
OBČINA.....	35
SEZNAM KONTAKTOV	37
POMEMBNE TELEFONSKE ŠTEVILKE IN KONTAKTI.....	37
ZDRAVSTVENA OSKRBA.....	38
SOCIALNO EKONOMSKA PODPORA IN POMOČ	39
VZGOJNO IZOBRAŽEVALNE USTANOVE	41
VIRI	42

SPLOŠNE INFORMACIJE O ZDRAVSTVU

ZDRAVSTVENO VARSTVO V SLOVENIJI

Poznavanje zdravstvenega sistema in pacientovih pravic nam omogoča, da se aktivno in informirano vključimo v odločanje o našem zdravju, s tem pa povečamo možnosti za boljše rezultate in zaščito naših interesov.

Na spletni strani [Ministrstva za zdravje](#) si lahko preberete kako je organizirano zdravstveno varstvo v Sloveniji in kakšne so razlike med javnimi in zasebnimi izvajalci ter koncesionarji. Pomembno je tudi razlikovanje med zdravstveno dejavnostjo na različnih ravneh:

- primarna raven obsega osnovno zdravstveno dejavnost in lekarniško dejavnost;
- sekundarna raven obsega specialistično ambulantno in bolnišnično dejavnost;
- terciarna raven obsega dejavnosti klinik, kliničnih inštitutov ali kliničnih oddelkov ter drugih pooblaščenih zdravstvenih zavodov.

Spletna stran [Izvajalci zdravstvenih storitev](#) omogoča iskanje izvajalcev zdravstvenih storitev v okviru mreže javne zdravstvene službe v Republiki Sloveniji. Iskanje lahko izvedete po vrsti izvajalcev (npr. bolnišnica, specialist) ali po dejavnosti (npr. fizioterapija, klinična psihologija). Prikazan seznam lahko zamejite na območno enoto.

OBVEZNO ZDRAVSTVENO ZAVAROVANJE

Obvezno zdravstveno zavarovanje zagotavlja pravice do zdravstvenih storitev, denarnih nadomestil in do ustrezne zdravstvene ter socialne varnosti v času bolezni ali poškodbe.

Nosilec in izvajalec obveznega zdravstvenega zavarovanja v Republiki Sloveniji je [Zavod za zdravstveno zavarovanje](#) (ZZZS) s svojimi [območnimi enotami](#) po vsej državi.

Informacije, kaj je obvezno zdravstveno zavarovanje, kako si ga uredite in kakšne pravice vam zagotavlja, so zbrane na povezavah [Pravice iz obveznega zdravstvenega zavarovanja](#) in [Obvezno zdravstveno zavarovanje, informacije v lahkem branju](#) in v video vsebini [Informacije v znakovnem jeziku](#).

Na voljo so tudi zloženke [Obvezno zdravstveno zavarovanje dojenčkov](#), [Obvezno zdravstveno zavarovanje študentov](#) in [Obvezno zdravstveno zavarovanje za starejše](#) ter informacije za [brezposelne osebe](#).

Kartica zdravstvenega zavarovanja je javna listina in identifikacijski dokument zavarovane osebe v obveznem zdravstvenem zavarovanju. Izdajatelj kartice je ZZZS. Zavarovana oseba svojo kartico predloži ob obisku pri zdravniku ali ob drugi priložnosti, ko dokazuje in uveljavlja svoje pravice iz obveznega zdravstvenega zavarovanja. Kartica omogoča enostaven in hiter prenos podatkov med zavarovanimi osebami, ZZZS in izvajalci zdravstvenih storitev.¹ Na povezavi [Kartica zdravstvenega zavarovanja](#) so zbrane ključne informacije o kartici, nasveti za njeno uporabo, opis vidno izpisanih znakov na kartici in e-Storitve ZZZS.

Vir: <https://zavarovanec.zzzs.si/vkljucitev-v-obvezno-zdravstveno-zavarovanje-in-pridobitev-kartice-zdravstvenega-zavarovanja/kartica-zdravstvenega-zavarovanja/>

Evropska kartica zdravstvenega zavarovanja je dokument, ki vam ga brezplačno izda ZZZS. Evropska kartica potrjuje, da ste upravičeni do določenih zdravstvenih storitev med začasnim bivanjem v tujini. Na spletni strani [Naročilo evropske kartice zdravstvenega zavarovanja \(evropska kartica\)](#) so objavljene informacije o kartici in načini za njeno naročanje, vključno z možnostjo spletnega naročila.

Vir: <https://www.zzzs.si/zzzs-api/obrazci/narocilo-evropske-kartice-zdravstvenega-zavarovanja-evropska-kartica/>

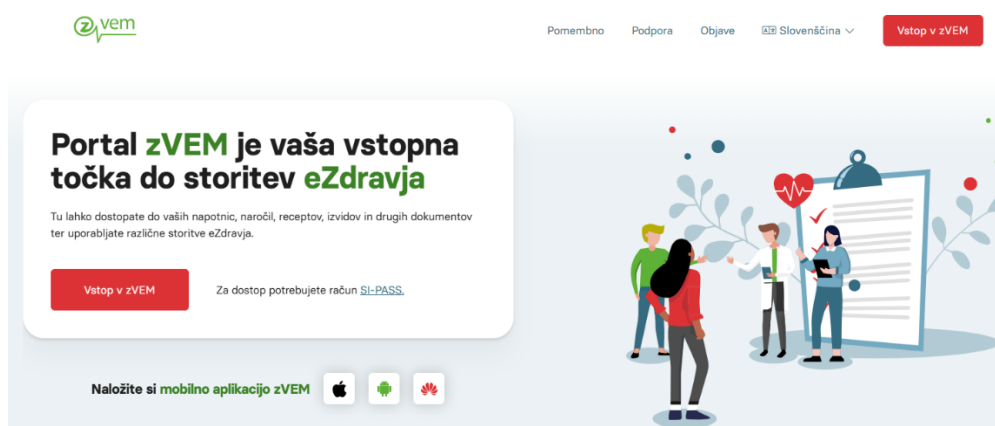
E-ZDRAVJE

Izraz e-zdravje se nanaša na uporabo digitalnih tehnologij in informacijskih sistemov za izboljšanje zdravja, zdravstvene oskrbe in zdravstvenih storitev. Vključuje uporabo različnih orodij in platform, kot so mobilne aplikacije, telemedicina, elektronski zdravstveni kartoni, digitalno spremljanje pacientovih podatkov, e-recepti in druge oblike spletnega dostopa do zdravstvenih storitev. Namen e-zdravja je zagotoviti učinkovito zbiranje, obdelavo in prenos zdravstvenih podatkov, ter posledično omogočiti bolj kakovostno in varno zdravstveno obravnavo pacientov.

eZdravje, projekt informatizacije slovenskega zdravstva, dolgoročno prinaša zmanjšanje administrativnih stroškov ter učinkovito obvladovanje zajetnih zdravstvenih in z zdravstvom povezanih podatkov ter informacij. Informatizacija omogoča nemoteno komunikacijo, varno in sledljivo izmenjavo podatkov ter elektronske dokumentacije med izvajalci zdravstvene dejavnosti.²

Spletna stran [eZdravje](#) je uradna stran državnega projekta eZdravja, kjer so dostopni opisi vseh digitalnih storitev, aktualne novice o eZdravju, promocijski materiali in odgovori na pogosta vprašanja in kontaktni podatki za pomoč uporabnikom.

Med številne storitve eZdravja sodi tudi [portal zVEM](#). Portal je vstopna točka do storitev eZdravja, preko katere lahko dostopamo do naših napotnic, naročil, receptov, izvidov in drugih dokumentov ter uporabljamo druge storitve eZdravja.

Vir: <https://zvem.ezdrav.si/portal/gost>

Storitev elektronskega naročanja na zdravstvene storitve poleg portala zVEM omogoča tudi portal [eNaročanje](#). Za naročanje moramo vnesti ZZZS številko pacienta in številko e-napotnice, ki sta navedeni na potrdilu o izdani e-napotnici.

The screenshot shows the 'e-napotna listina' (e-receipt) service interface. At the top, there are logos for 'e-zdravje', 'NIZJ', 'REPUBLIKA SLOVENIJA', 'MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE', and 'MOBNA ŠTEVILKA 080 24 45'. The main heading is 'NAROČANJE NA ZDRAVSTVENO STORITEV in PREGLED e-NAPOTNE LISTINE'. Below this, there is a text box: 'Če se želite naročiti oz. si želite ogledati podrobnosti o e-napotni listini, vnesite ZZS številko pacienta in številko e-napotne listine.' There are two input fields: 'Številka ZZS' with a sub-label 'Vnesite ZZS številko' and 'Številka e-napotne listine' with a sub-label 'Vnesite številko e-napotne listine'. A blue 'Prijava' button is at the bottom. Below the form, there is a section 'Navodila za uporabnike eNarocanja' and a disclaimer: 'Za pravilnost podatkov o čakalnih dobah in prvih prostih terminih so odgovorni izvajalci zdravstvene dejavnosti. V primeru nejasnosti se obrnite na izvajalca zdravstvene dejavnosti.'

Vir: <https://narocanje.ezdrav.si/>

PACIENTOVE PRAVICE

Pacientove pravice določa [Zakon o pacientovih pravicah](#). Zakon določa pravice, ki jih ima pacient kot uporabnik zdravstvenih storitev pri vseh izvajalcih zdravstvene dejavnosti, postopke uveljavljanja teh pravic, kadar so te kršene in s temi pravicami povezane dolžnosti. Namen zakona je omogočiti enakopravno, primerno, kakovostno in varno zdravstveno obravnavo, ki temelji na zaupanju in spoštovanju med pacientom in zdravnikom ali drugim zdravstvenim delavcem oziroma zdravstvenim sodelavcem.³

Pacientove pravice, prikazane preko konkretnih življenjskih primerov, so predstavljene v brošuri [Kaj vam prinaša zakon o pacientovih pravicah?](#)

Za večjo kakovost in boljšo dostopnost zdravstvenih storitev ter za večjo varnost pacientov si prizadeva tudi [Zveza organizacij pacientov Slovenije](#).

ZASTOPNIK PACIENTOVIH PRAVIC

Na zastopnika pacientovih pravic se pacient lahko obrne vedno, kadar potrebuje nasvet, pomoč ali zastopanje (po pooblastilu) pri uresničevanju pravic po zakonu o pacientovih pravicah. Poleg tega zastopnik lahko poda osnovne informacije, nudi strokovno pomoč in daje konkretne usmeritve tudi na področjih uveljavljanja pravic s področja zdravstvenega varstva, zdravstvenega zavarovanja in izvajanja zdravstvene dejavnosti. Delo svetovanja, pomoči in zastopanja zastopnika pacientovih pravic je brezplačno in zaupno.⁴

[Zastopniki pacientovih pravic](#) delujejo po vsej državi. Kontaktni podatki zastopnika pacientovih pravic na območju Dolenjske in Bele krajine so navedeni v poglavju Kontakti (stran 38).

ZASTOPNIK PRAVIC OSEB NA PODROČJU DUŠEVNEGA ZDRAVJA

Zastopnik pravic oseb na področju duševnega zdravja je posameznik, ki varuje pravice, interese in koristi osebe na oddelku pod posebnim nadzorom psihiatrične bolnišnice, varovanem oddelku socialno varstvenega zavoda in doma za starejše ter v nadzorovani obravnavi. Deluje neodvisno od zdravstvenega osebja, socialnih služb, pacientovih svojcev ali skrbnikov. Informira pacienta, katere pravice mu zagotavlja Zakon o duševnem zdravju in kako jih lahko uveljavlja. Prizadeva si, da bolnišnica oziroma zavod spoštuje te pravice in zasebnost pacienta.

INFORMACIJSKI POOBLAŠČENEC

Skladno z Zakonom o pacientovih pravicah deluje informacijski pooblaščenec kot pritožbeni, inšpekcijski in prekrškovni organ. Kot pritožbeni organ nastopa, kadar izvajalec zdravstvenih storitev krši pravice seznanitve z zdravstveno dokumentacijo pacienta ali umrlega pacienta oziroma z informacijami o zdravstvenem stanju pacienta. Informacijski pooblaščenec izvaja inšpekcijski nadzor in vodi prekrškovne postopke v primeru kršitev:

- pravice pacienta do zaupnosti osebnih podatkov,
- dolžnosti varovanja poklicne skrivnosti,
- dolžnosti izvedbe preiskave nedovoljene obdelave osebnih podatkov,
- določb glede hrambe dokumentacije, nastale v postopku z zahtevo za obravnavo kršitve pacientovih pravic ter
- določb glede dostopa Komisije Republike Slovenije za varstvo pacientovih pravic do zdravstvene dokumentacije.⁵

O ostalih pristojnostih informacijskega pooblaščenca in varstvu osebnih podatkov, si lahko preberete na spletni strani [informacijski pooblaščenec](#), kjer so med drugim objavljeni tudi obrazci s področja pacientovih pravic, priročniki in smernice za varovanje osebnih podatkov.

DRŽAVNI PROGRAMI S PODROČJA ZDRAVJA

Program ZDAJ

Program preventivnega zdravstvenega varstva otrok in mladostnikov Program ZDAJ – Zdravje danes za jutri, nosi osrednje sporočilo, da je delovanje za zdravje otrok in mladostnikov ključno za zdravje aktivnega in starajočega se prebivalstva. Program se osredotoča na zdravstvene dejavnike kot so rast in razvoj, način življenja, ki vpliva na njihovo telesno, duševno in socialno zdravje. Namenjen je novorojenčkom, dojenčkom, predšolskim otrokom, šolarjem, dijakom in študentom ter njihovim staršem.

Osnovni nameni Programa ZDAJ so:

- varovanje in krepitev zdravja dojenčkov, otrok, mladostnikov in študentov;
- aktivno spremljanje njihovega zdravja;
- zmanjšanje umrljivosti, obolevnosti in invalidnosti zaradi bolezni, motenj, posledic prirojenih in pridobljenih nepravilnosti, poškodb, zastrupitev ter
- medsebojno povezovanje.

Program obsega izvajanje različnih preventivnih in presejalnih pregledov ter obravnav, vzgojo za zdravje in različna izobraževanja. Preko spletne strani naslavlja različne dejavnike tveganja za zdravje otrok in mladostnikov. Spletna stran [Programa ZDAJ](#) pa ponuja tudi bogato knjižnico vsebin, novic in informacij vse ciljne populacije programa s področja preventive in preventivnih obravnav, krepitev zdravja, zdravega življenjskega sloga, duševnega zdravja in druge pomembne ter zanimive informacije.

Program SKUPAJ ZA ZDRAVJE

Program Skupaj za zdravje, državni program integrirane preventive kroničnih bolezni za odrasle, vsem odraslim prebivalcem Slovenije nudi strokovno podporo pri skrbi za čim bolj zdravo in kakovostno življenje. Univerzalno dostopen program integriranega preprečevanja kroničnih bolezni se izvaja v ambulantah osebnega izbranega zdravnika ter centrih za krepitev zdravja in zdravstvenovzgojnih centrih v vseh zdravstvenih domovih po Sloveniji.

Za vse, ki imajo urejeno obvezno zdravstveno zavarovanje, je program brezplačen. Sestavljajo ga: preventivni pregled v ambulanti družinske medicine, skupinske delavnice in individualna svetovanja za pomoč in podporo pri spremembi življenjskega sloga in krepitevi duševnega zdravja, ki jih izvajajo

centri za krepitev zdravja in zdravstvenovzgojni centri ter pester nabor aktivnosti za krepitev zdravja, ki potekajo v lokalnih skupnostih.

Na spletni strani programa [Skupaj za zdravje](#) so dostopne podrobnejše informacije o programu, preventivnih pregledih in aktivnostih za krepitev zdravja ter [kontakti vseh centrov v državi](#). Prav tako so na voljo številni nasveti za zdrav življenjski slog in različna [gradiva](#).

Program MIRA

[Program MIRA](#) je nacionalni program duševnega zdravja, ki v Republiki Sloveniji celovito naslavlja in ureja področje duševnega zdravja. Program povezuje obstoječe ter vzpostavlja nove službe in strukture ter tako odgovarja na potrebe ljudi na področju duševnega zdravja. Glavni poudarki programa so krepitev duševnega zdravja, preprečevanje in celostna obravnava duševnih motenj. S tem namenom povezuje službe vseh odgovornih sektorjev, torej zdravstva, socialnega varstva ter vzgoje in izobraževanja.

Cilj programa je vzpostaviti dobro podporno okolje na vseh področjih varovanja duševnega zdravja. Službe in storitve poskuša približati uporabnikom in jih spodbuditi k zgodnjemu iskanju pomoči, s čimer želi zmanjšati institucionalizacijo na področju duševnega zdravja.

V okviru programa Mira se vzpostavlja mreža [centrov za duševno zdravje](#), v katerih delujejo timi različnih strokovnjakov. Vodilo teh centrov je zagotavljanje enake dostopnosti do storitev in programov za vse skupine ljudi na določenem območju. Trenutno v zdravstvenih domovih po Sloveniji deluje 20 centrov za duševno zdravje otrok in mladostnikov ter 19 centrov za duševno zdravje odraslih.⁶

[Spletna stran programa MIRA](#) ponuja številne informacije s področja duševnega zdravja, nasvete za krepitev duševnega zdravja, načine spoprijemanja s težavami in stiskami ter kontakte virov pomoči.

NACIONALNI PROGRAM DUŠEVNEGA ZDRAVJA

Državni program za obvladovanje sladkorne bolezni

[Državni program za obvladovanje sladkorne bolezni 2020 do 2030](#) izhaja iz dosežkov in izkušenj Nacionalnega programa za obvladovanje sladkorne bolezni 2010–2020. Vključuje krepitev zdravja prebivalstva, preprečevanje oziroma odlaganje pojava sladkorne bolezni tipa 2 na kasnejše življenjsko obdobje, njeno zgodnje odkrivanje ter oskrbo oseb s sladkorno boleznijo kateregakoli tipa, poleg tega pa tudi spremljanje obvladovanja sladkorne bolezni. Program določa cilje, ki jih želimo v Sloveniji uresničiti na teh področjih, predlaga spremembe ter predvsem omogoča boljše in na skupnih vrednotah utemeljeno povezovanje med različnimi ključnimi partnerji, ki sodelujejo pri uresničevanju zastavljenih ciljev.⁷

Sladkorna bolezen zaradi svoje pogostnosti in težkih posledic predstavlja ne samo zdravstveni, ampak tudi širši družbeni, socialni in ekonomski izziv. Brez dodatnih učinkovitih ukrepov bo breme bolezni v prihodnjem desetletju strmo naraščalo.

[Na spletni strani državnega programa](#) za obvladovanje sladkorne bolezni 2020–2030 so poleg informacij o programu, zbrane številne informacije o sladkorni bolezni, viri pomoči ter e-knjžnica z gradivi.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE

DRŽAVNI PROGRAM ZA OBVLADOVANJE
SLADKORNE BOLEZNI 2020-30

Državni program obvladovanja raka

Državni program obvladovanja raka 2022–2026 je program dejavnosti, nalog in ukrepov, ki so potrebni za učinkovito obvladovanje raka v Republiki Sloveniji. Temelji na mednarodnih priporočilih in je prilagojen sistemu zdravstvenega varstva Republike Slovenije, ki vsem državljanom omogoča enako dostopnost do kakovostnih storitev zdravstvenega sistema na področju raka. Vsebuje stališča zdravstvene politike, zdravstvene stroke in civilne družbe do celostnega obvladovanja raka. Nosilec programa je Ministrstvo za zdravje, od januarja 2022 pa ga upravlja in vodi Onkološki inštitut Ljubljana, ki je tako zadolžen za izvajanje aktivnosti koordinacije in komunikacije.

Namen Državnega programa za obvladovanje raka je zagotavljanje enakosti v dostopu do kakovostnih zdravstvenih storitev s področja onkologije na vseh ravneh zdravstva – primarni, sekundarni in terciarni. Državni program obvladovanja raka opredeljuje podrobne cilje za področje primarne in sekundarne preventive, diagnostike in zdravljenja, rehabilitacije, paliativne oskrbe, raziskovanja, izobraževanja in spremljanja bremena raka. Za doseganje vsakega od teh podrobnih ciljev programa so opredeljeni ukrepi, roki in njihovi nosilci.⁸

[Spletna stran državnega programa](#) za obvladovanje raka ponuja podrobnejše informacije o programu, nasvete za preprečevanje in obvladovanje raka, publikacije in vire pomoči za bolnike in svojce, informacije o diagnostiki, zdravljenju in rehabilitaciji ter informacije o paliativni oskrbi.

Državni program
obvladovanja raka

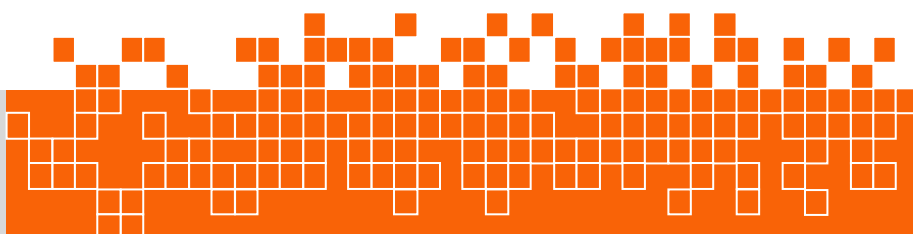
DRŽAVNI PRESEJALNI PROGRAMI ZA ZGODNJE ODKRIVANJE RAKA

Program SVIT

Program Svit je državni program presejanja in zgodnjega odkrivanja predrakavih sprememb ter raka na debelem črevesu in danki. Za to obliko raka je značilno, da se dolgo časa razvija brez očitnih bolezenskih znakov. Največkrat se razvije iz predrakavih sprememb na steni črevesja, ki jih imenujemo polipi. Če jih pravočasno odkrijemo in odstranimo, lahko preprečimo razvoj bolezni. Za uspešno zdravljenje že razvite bolezni pa je pomembno, da je odkrita v začetnih fazah. Program Svit omogoča laboratorijske preiskave blata, s katerimi odkrijemo prikrite krvavitve, ki so pokazatelj bolezenskih sprememb v črevesu, ko še nimamo nobenih težav z zdravjem. V program so na vsaki dve leti vabljeni moški in ženske, stari od 50 do 74 let.

Na spletni strani [Programa Svit](#) so dostopne informacije, gradiva in video vsebine o programu. Za vse informacije o Programu Svit in za pomoč pri vključevanju v program se lahko obrnete na Svitovo podporo, ki deluje v okviru Centra za krepitev zdravja zdravstvenega doma Črnomelj. Kontakti in urnik Svitove podpore so navedeni v poglavju Kontakti (stran 37).

Če potrebujete pomoč pri vključevanju v program, lahko pišete tudi na svit@nijz.si ali pokličete Klicni center Programa Svit na 01/62 04 521 (vsak delavnik med 9. in 14. uro).

Program DORA

Program Dora je državni presejalni program za raka dojk, ki je najpogostejši rak pri ženskah v Sloveniji. Program omogoča izvedbo mamografije, s katero odkrivamo bolezenske spremembe na dojkah, ki še niso tako velike, da bi jih ženska zatipala pri samopregledovanju ali pa bi jih odkril njen zdravnik pri kliničnem pregledu. Tudi pri tej obliki raka je za uspešno zdravljenje zelo pomembno, da se tumor odkrije še v zgodnji fazi, ko je majhen in omejen le na dojko. V program so vsake dve leti vabljeni ženske, stare od 50 do 69 let.

Na spletni strani [programa DORA](#) so dostopne številne informacije, gradiva in video vsebine. Navedeni so presejalni centri in njihovi kontakti. V kolikor potrebujete pomoč pri vključevanju v program, lahko pišete na dora@onko-i.si ali vprašajte svojega osebnega zdravnika ali ginekologa ali pokličete na Klicni center Dora 080 27 28 (vsak delavnik med 9. in 12. uro).

Program ZORA

Program Zora je državni program zgodnjega odkrivanja predrakavih sprememb materničnega vratu. Rak materničnega vratu je posledica okužbe s humanim papilomskim virusom (HPV), ki lahko pri nekaterih ženskah povzroči spremembo zdravih celic v rakave. Te celične spremembe potekajo počasi in več let. V tem obdobju se zdrave celice najprej spremenijo v predrakave, ki imajo že nekatere rakave lastnosti, vendar se ne delijo nenadzorovano, ne rastejo invazivno in ne zasevajo. Iz njih se, če jih ne zdravimo, postopno razvije rak. Ginekolog lahko s testom PAP (brisom materničnega vratu) predrakave celice odkrije in pravočasno zdravi.

V program so na vsake tri leta vabljeni ženske stare od 20 do 64 let, ki presejalni pregled opravijo pri svojem izbranem ginekologu.

Na spletni strani [programa ZORA](#) so dostopne številne informacije, gradiva in seznam ginekologov. Če potrebujete pomoč pri vključevanju v program, lahko pišete na zora@onko-i.si ali vprašajte svojega osebnega zdravnika ali ginekologa ali pokličete na 01/ 5879 – 575.

ZDRAVSTVENE USTANOVE V NAŠI LOKALNI SKUPNOSTI

Kontakti spodaj predstavljenih ustanov so navedeni v poglavju Seznam kontaktov na strani 37.

ZDRAVSTVENI DOM ČRNOMELJ

Zdravstveni dom Črnomelj je javni zavod, ki deluje na območju občine Črnomelj in občine Semič. Izvaja dejavnosti zdravstvenega in zobozdravstvenega varstva na primarni ravni, nujno medicinsko pomoč, patronažno varstvo, fizioterapijo, specialistične zdravstvene storitve.

Dejavnosti zdravstvenega doma Črnomelj se izvajajo na lokacijah ZD Črnomelj, ZP Semič in ZP Vinica.

Posebej izpostavljamo dejavnost centra za krepitev zdravja in patronažnega zdravstvenega varstva.

CENTER ZA KREPITEV ZDRAVJA ZD ČRNOMELJ

V centrih za krepitev zdravja so zaposlene medicinske sestre, fizioterapevti, psihologi, dietetiki in kineziologi s specialnimi znanji s področja preventivne skrbi za zdravje. Centri za krepitev zdravja ponujajo širok nabor aktivnosti: skupinske delavnice, individualna svetovanja in testiranja, aktivnosti v lokalni skupnosti za različne starostne skupine prebivalstva.

V Centru za krepitev zdravja ZD Črnomelj v skrbi za zdravje in zdrav življenjski slog izvajamo aktivnosti:

- v obporodnem obdobju (Priprava na porod in starševstvo, Varna vadba v nosečnosti),
- za otroke, mladostnike in njihove starše (Vzgoja za zdravje otrok in mladostnikov, katere del je tudi sodelovanje s programom Projektno učenje mlajših odraslih (PUM-O); Vzgoja za ustno zdravje otrok in mladostnikov; Obravnave za krepitev zdravja za otroke in mladostnike ter njihove starše – družinska obravnava za zdrav življenjski slog; Individualni posveti za otroke in mladostnike ter njihove starše),
- za odrasle (preventivne obravnave za odrasle na različnih področjih spreminjanja nezdravih življenjskih navad, krepitev (duševnega) zdravja ter podpore in pomoči za kakovostnejše življenje s kronično boleznijo; Individualni posveti za odrasle),
- v lokalnih skupnostih (predavanja, delavnice, testiranja, dogodki v delovnih organizacijah, vrtcih in šolah ter nevladnih organizacijah).

Na spletni strani programa [Skupaj za zdravje](#) so opisane delavnice in svetovanja, ki se v centrih za krepitev zdravja izvajajo za odrasle osebe, ključne informacije pa so dostopne tudi v [e-gradivih](#). Nekaterih delavnic in svetovanj se lahko udeležite le po predhodno opravljenem preventivnem pregledu ali z usmeritvijo zdravstvenega delavca, pri drugih pa to ni potrebno.

Na spletni strani [centra za krepitev zdravja ZD Črnomelj](#) lahko pridobite informacije o tem, kateri strokovnjaki so vam na razpolago, katere aktivnosti izvajajo, kdaj in kje potekajo ter kako lahko stopite v stik z njimi.

PATRONAŽNO ZDRAVSTVENO VARSTVO ZD ČRNOMELJ

[Patronažno varstvo](#) omogoča obravnavo posameznikov, družin in skupnosti v vseh življenjskih obdobjih, v okolju, kjer bivajo, se učijo, igrajo in delajo. Organizirano je tako, da lahko medicinske sestre v patronažnem varstvu zaradi svojega načina in mesta delovanja najhitreje prepoznajo potrebe posameznikov in družin na svojih terenskih območjih ter se nanje hitro in učinkovito odzovejo.

Medicinske sestre v patronažnem varstvu so družinske medicinske sestre. Družine in vsakega družinskega člana posebej obravnavajo v času zdravja in bolezni, z namenom promocije zdravja, preprečevanja bolezni ter zagotavljanja zdravljenja, zdravstvene nege, rehabilitacije in paliativne oskrbe. So koordinatorke vseh oblik pomoči na domu ter vez med posameznikom in njegovim osebnim zdravnikom. Skrbijo za zdravstveno stanje prebivalcev na določenem terenskem območju, razvijajo programe promocije zdravja ter tako spodbujajo ljudi k čim večji skrbi za lastno zdravje in zdravje družin. Njihovo delovanje seže »do zadnje hiše v zadnji vasi«, kar pomeni, da lahko poiščete njihovo pomoč ne glede na to, kje živite. V kolikor še ne poznate medicinske sestre, ki izvaja patronažno varstvo v vašem naselju, ulici, mestni četrti vam svetujemo, da pokličete v najbližji zdravstveni dom ali zdravstveno postajo, kjer vam bodo posredovali vse potrebne informacije. Tudi v primeru, da patronažno zdravstveno varstvo na območju, kjer živite, izvaja zasebna izvajalka patronažnega varstva s koncesijo, boste ustrezne informacije prejeli v patronažni službi zdravstvenega doma.

Patronažne sestre vas obišejo v skladu s svojim letnim načrtom preventivnih obravnav ali po nalogu zdravnika, ko potrebujete podporo pri zdravljenju in zdravstveni negi na domu.

Preventivne obravnave izvajajo pri nosečnicah, otročnicah, novorojenčkih, dojenčkih, otrocih v drugem in tretjem letu starosti, neodzivnih na vabila na preventivne preglede in presejalne programe za zgodnje odkrivanje predrakavih sprememb in raka, pacientih s kroničnimi boleznimi ter starejših oseb. Pri slednjih izvedejo tudi oceno tveganja za padce v domačem okolju. Izvajajo tudi posvetovalnice v lokalnih skupnostih, kjer izvajajo individualna svetovanja, delavnice in krajša predavanja.

Za več informacij o urnikih, programih, aktualnih dejavnostih in kontaktih obiščite [spletno stran patronažnega zdravstvenega varstva ZD Črnomelj](#).

SATELITSKI URGENTNI CENTER (SUC) ZD ČRNOMELJ

Služba nujne medicinske pomoči (NMP) je namenjena bolnikom in poškodovancem v nujnih stanjih, kot jih določajo Pravila obveznega zdravstvenega zavarovanja. Deluje 24 ur na dan in je namenjena bolnikom in poškodovancem, ki zdravniško pomoč potrebujejo takoj.

Zdravnik poleg dela v ambulanti opravlja tudi nujne hišne obiske na terenu. V SUC je stalno prisotna triažna medicinska sestra, ki sprejema nujne klice. Vrstni red obravnave bolnikov in poškodovancev v ambulanti ni vedno enak vrstnemu redu prihoda v čakalnico, temveč sledi načelu stopnje nujnosti, ki jo določi zdravnik oziroma medicinska sestra.

Za več informacij obiščite [spletno stran nujne medicinske pomoči](#).

AMBULANTA MEDICINE DELA ZD ČRNOMELJ

Služba medicine dela, prometa in športa je namenjena izvajanju preventivnih zdravstvenih pregledov ter strokovni oceni delazmožnosti in zdravstvene sposobnosti delavcev, voznikov, športnikov in drugih posameznikov v skladu z veljavno zakonodajo. Dejavnost opravlja pooblaščen zdravnik specialist medicine dela.

V sklopu službe se izvajajo tudi pregledi za pridobitev ali podaljšanje vozniškega dovoljenja, pregledi za posest in nošenje orožja ter pregledi dijakov in študentov pred vpisom v nadaljnje izobraževanje.

Pregledi se izvajajo po predhodnem naročilu. Za vsakega posameznika se pripravi ustrezna dokumentacija, zdravstvena presoja pa poteka v skladu z načelom varnosti in zaščite zdravja pri delu.

Za več informacij obiščite [spletno stran medicine dela ZD Črnomelj](#).

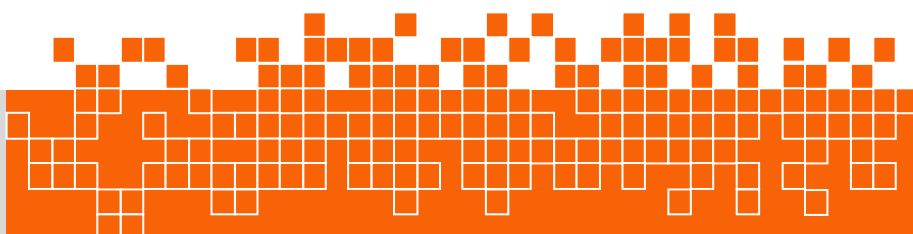
Center za duševno zdravje otrok in mladostnikov

V [Centru za duševno zdravje otrok in mladostnikov](#) lahko strokovno podporo in pomoč dobijo otroci, mladostniki in njihovi starši, ki se soočajo s stiskami ali pa želijo ohraniti in krepiti svoje duševno zdravje. Center za duševno zdravje otrok in mladostnikov si prizadeva za preprečevanje, pravočasno ukrepanje, učinkovito zdravljenje duševnih težav in motenj ter preprečevanje njihovih posledic. Centri za duševno zdravje otrok in mladostnikov delujejo v zdravstvenih domovih na primarni zdravstveni ravni. Vsak center je odgovoren za področje več zdravstvenih domov.

Za pogovor s strokovnjaki v centru za duševno zdravje otrok in mladostnikov se lahko odloči otrok oziroma mladostnik sam, po pomoč pa se lahko obrne tudi njegovi starši/skrbniki. Za vstop v obravnavo napotnica ni nujno potrebna.

V center vas lahko usmeri osebni izbrani zdravnik otroka, razvojni pediater, vzgojitelj, učitelj ali svetovalec, službe centra za socialno delo, izvajalci socialnovarstvenih programov ter druge sodelujoče službe, ki pomagajo pri vzpostavljanju prvega stika z otrokom, mladostnikom ali staršem/skrbnikom. Center sodeluje tudi z drugimi službami in organizacijami v lokalni skupnosti, ki lahko nudijo pomoč in podporo.

[Tim Centra za duševno zdravje otrok in mladostnikov Novo mesto](#) sestavljajo diplomirani logopedi, univerzitetni diplomirani psihologi, specialistka klinične psihologije in medicinska sestra.

Center za duševno zdravje odraslih

V [Centru za duševno zdravje odraslih](#) lahko strokovno podporo in pomoč dobijo odrasli, starejši od 18 let, z različnimi težavami v duševnem zdravju.

Centri za duševno zdravje odraslih delujejo v zdravstvenih domovih na primarni zdravstveni ravni. Vsak center je odgovoren za področje več zdravstvenih domov.

Centri za duševno zdravje odraslih omogočajo hitro in celostno odzivanje na stiske ljudi na svojem področju in s tem v največji možni meri preprečujejo, da bi se duševne stiske poglobile do take mere, da bi postale nujna in ogrožajoča stanja. Hitro odzivanje pomeni, da imajo ljudje s težavami v duševnem zdravju omogočeno zgodnje odkrivanje, zdravljenje ter preprečevanje poslabšanj težav v duševnem zdravju.

Za pogovor s strokovnjaki v centru za duševno zdravje odraslih se lahko odloči vsak, ki doživlja duševno stisko. Pomoč in nasvet lahko poiščete tudi za svoje bližnje. Za vstop v obravnavo ni nujno potrebna napotnica. V center vas lahko usmerijo tudi vaš osebni zdravnik, zdravniki specialisti, službe nujne medicinske pomoči, center za socialno delo, izvajalci socialnovarstvenih programov ali druge sodelujoče službe. Center sodeluje tudi z drugimi službami in organizacijami v lokalni skupnosti, ki prav tako lahko nudijo podporo in pomoč.

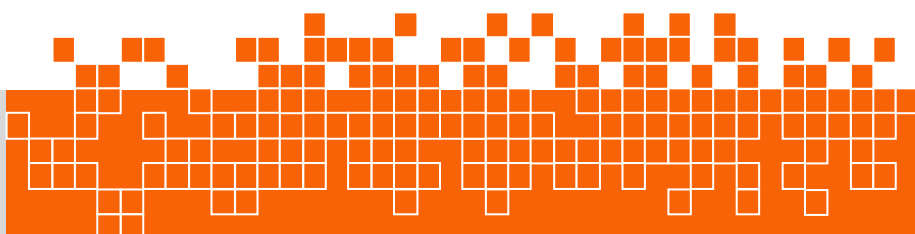
Za več informacij o urnikih, programih, aktualnih dejavnostih in kontaktih obiščite **spletno stran** [Centra za duševno zdravje odraslih Novo mesto](#).

BOLNIŠNICA

V regiji, ki jo pokriva Zdravstveni dom Črnomelj, deluje **Splošna bolnišnica Novo mesto**.

Kot osrednja zdravstvena ustanova v regiji, bolnišnica zagotavlja zdravstvene storitve na sekundarni ravni za približno 190.000 prebivalcev jugovzhodne Slovenije. Ima več kot 1.200 zaposlenih in obsega različne oddelke, vključno s kirurškim in medicinskim sektorjem, oddelkom za ginekologijo in porodništvo, pediatrijo, urgentnim centrom ter številnimi drugimi specialističnimi enotami.

Za več informacij o oddelkih, dejavnostih in kontaktih obiščite **spletno stran** [Splošne bolnišnice Novo mesto](#).

LEKARNE

V Sloveniji je lekarniška dejavnost del zdravstvene dejavnosti, ki zagotavlja preskrbo prebivalstva, zdravstvenih zavodov in drugih organizacij z zdravili. Izvaja se na primarni, sekundarni in terciarni ravni. Izvajajo jo izvajalci lekarniške dejavnosti.¹¹

Na spletni strani lekarniške zbornice Slovenije si lahko preberete o [mreži lekarn](#) v državi ter se seznanite z zemljevidom lekarn in seznamom dežurnih lekarn, ki zagotavljajo 24-urno preskrbo prebivalstva z zdravili.

Dolenjske lekarne – lekarna Črnomelj

Delavska pot 5,
8340 Črnomelj

Dolenjske lekarne – lekarna Semič

Vajdova ulica 6,
8333 Semič

Lekarna Vrščaj

Zadružna cesta 33
8340 Črnomelj

Lekarna Vrščaj – Lekarniška podružnica Vinica

Zdravstvena postaja Vinica
Vinica 39A
8344 Vinica

FARMACEVT SVETOVALEC/AMBULANTA FARMACEVTA SVETOVALCA

Več o tem kdo so farmacevti svetovalci, kaj je njihovo delo in kako dostopate do njih, si lahko preberete v zloženki [Kdo je farmacevt svetovalec?](#)

Za več informacij o urnikih, programih, aktualnih dejavnostih in kontaktih obiščite stran [Seznam izvajalcev farmacevtskega svetovanja.](#)

ZASEBNI IZVAJALCI ZDRAVSTVENE DEJAVNOSTI

Zdravstveno dejavnost lahko opravljajo tudi zasebni zdravstveni izvajalci, vendar le na podlagi dovoljenja ali odločbe o vpisu v register zasebnih zdravstvenih delavcev, ki ga izda Ministrstvo za zdravje Republike Slovenije. Zasebni zdravstveni izvajalci lahko pridobijo koncesijo na primarni ali sekundarni ravni, vendar se ta podeli le, če javni zdravstveni zavod ne more zagotoviti potrebne dostopnosti do zdravstvenih storitev. Na primarni ravni jo podeli občina s soglasjem Ministrstva za zdravje, na sekundarni ravni pa jo podeli Ministrstvo za zdravje.

[Seznam izvajalcev zdravstvenih storitev- ZZZS](#)

ZAVOD ZA ZDRAVSTVENO ZAVAROVANJE SLOVENIJE – OBMOČNA ENOTA NOVO MESTO, IZPOSTAVA ČRNOMELJ

[Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije](#) (ZZZS) je nosilec in izvajalec obveznega zdravstvenega zavarovanja ter obveznega zavarovanja za dolgotrajno oskrbo v Republiki Sloveniji in ima status javnega zavoda s sedežem v Ljubljani.

Osnovna funkcija Zavoda je zagotavljanje učinkovitega zbiranja in razdeljevanja javnih sredstev za kakovostno uresničevanje pravic iz naslova obveznega zdravstvenega zavarovanja in obveznega zavarovanja za dolgotrajno oskrbo. Pravice iz obveznega zdravstvenega zavarovanja, za katere se namenja sredstva, zbrana z obveznim plačevanjem prispevkov, zajemajo pravice do zdravstvenih storitev in do nekaterih denarnih nadomestil ("boleznine", potne stroške...). Pravice iz obveznega zavarovanja za dolgotrajno oskrbo se vzpostavljajo postopoma do decembra 2025 in jih skladno z zakonom zagotavljajo različne ustanove (Ministrstvo za solidarno prihodnost, centri za socialno delo...).¹²

V občini Črnomelj in občini Semič deluje ZZZS območna enota Novo mesto, izpostava Črnomelj. Izpostave zagotavljajo uveljavljanje pravic iz obveznega zdravstvenega zavarovanja, urejajo in vzdržujejo evidence obveznega zdravstvenega zavarovanja, zagotavljajo listine in obrazce za izvajanje obveznega zdravstvenega zavarovanja ter opravljajo naloge, opisane pod oddelkom za izvajanje obveznega zdravstvenega zavarovanja (prijavno odjavno službo, službo za nadomestila in povračila, službo za nadomestila, povračila in mednarodno zavarovanje), oddelkom za mednarodno zavarovanje ter oddelkom za finance in računovodstvo.

Za dodatne informacije je na voljo tudi [Kontaktni center](#) ZZZS na telefonski številki 01 30 77 300 ali elektronskem naslovu OENM@zzzs.si

Za območje občine Semič je pristojna **Območna enota Novo mesto, izpostava Črnomelj** Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije (ZZZS).

NACIONALNI INŠTITUT ZA JAVNO ZDRAVJE – OBMOČNA ENOTA NOVO MESTO

[Nacionalni inštitut za javno zdravje](#) (NIJZ) je osrednja nacionalna ustanova, katere glavni namen je proučevanje, varovanje in zviševanje ravni zdravja prebivalstva Republike Slovenije s pomočjo ozaveščanja prebivalstva in drugih preventivnih ukrepov. Poleg osrednje vloge v dejavnosti javnega zdravja v Sloveniji se NIJZ aktivno vključuje tudi v mednarodne projekte, ki pokrivajo različna področja zdravja in splošnih javnozdravstvenih problemov prebivalstva. NIJZ predstavlja tudi ekspertno raven za podporo odločitvam, ki jih sprejema država na nacionalnem in lokalnem nivoju in ki imajo posreden ali neposreden vpliv na zdravje.¹³

Na spletni strani NIJZ so objavljene številne informacije in nasveti s področja zdravega življenjskega sloga, okolja, nalezljivih in nenalezljivih bolezni, na razpolago so številne publikacije in podatki. Objavljene so tudi lokacije in kontakti ter objave devetih [območnih enot NIJZ](#).

Območna enota Novo mesto

Več informacij o dejavnostih in aktualnih dogodkih najdete na spletni strani [območne enote Novo mesto](#).

NACIONALNI LABORATORIJ ZA ZDRAVJE, OKOLJE IN HRANO – OBMOČNA ENOTA NOVO MESTO

[Nacionalni laboratorij za zdravje, okolje in hrano](#) (NLZOH) je osrednji in največji slovenski javnozdravstveni laboratorij, ki se ukvarja s problematiko varovanja okolja, diagnostično in javnozdravstveno mikrobiološko dejavnostjo, kemijskimi in mikrobiološkimi analizami različnih vrst vzorcev ter z raziskovalno dejavnostjo.

V laboratoriju opravljajo storitve za potrebe države, predvsem za potrebe spremljanja javnozdravstvenih dejavnikov ter uradnih in inšpekcijskih nadzorov iz pristojnosti Ministrstva za zdravje, Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Ministrstva za okolje in Ministrstva za obrambo. Svoje storitve ponujajo tudi naročnikom na prostem trgu. V sodelovanju z drugimi ustanovami v Sloveniji in tujini sodelujejo pri nacionalnih in mednarodnih raziskovalnih, aplikativnih in svetovalnih projektih.¹⁴

Na spletni strani Nacionalnega laboratorija za zdravje, okolje in hrano lahko raziščete njihova področja delovanja, se seznanite s storitvami, ki jih ponujajo in pridobite kontakte in lokacije njihovih območnih enot.

Območna enota Novo mesto

Več informacij o dejavnostih in aktualnih dogodkih najdete na spletni strani [Nacionalnega laboratorija za zdravje, okolje in hrano območne enote Novo mesto](#).

ZDRAVSTVENI INŠPEKTORAT – OBMOČNA ENOTA NOVO MESTO

Na [Zdravstvenem inšpektoratu](#) za varovanje javnega zdravja v državi opravljajo inšpekcijske nadzore nad izvajanjem zakonov in drugih predpisov, ki urejajo področja:

- zdravstvene dejavnosti, pacientovih pravic, zdravniške službe, duševnega zdravja, presaditev delov telesa zaradi zdravljenja in ravnanja z odpadki, ki nastanejo v zdravstveni dejavnosti,
- nalezljivih boleznih in minimalnih sanitarno-zdravstvenih pogojev,
- zdravilstva,
- kopališč in kopalnih vod,
- pitne vode,
- varnosti na smučiščih,
- splošne varnosti proizvodov, kozmetičnih proizvodov in igrarč,
- materialov ter izdelkov, namenjenih za stik z živili; njihove uporabe v postopkih proizvodnje in distribucije prehranskih dopolnil ter živil, namenjenim dojenčkom in majhnim otrokom, živil za posebne zdravstvene namene ter popolnih prehranskih nadomestkov za nadzor nad telesno težo,
- prehranskih dopolnil; živil, namenjenih dojenčkom in majhnim otrokom; živil za posebne zdravstvene namene ter popolnih prehranskih nadomestkov za nadzor nad telesno težo,
- omejevanja porabe alkohola in omejevanja uporabe tobačnih in povezanih izdelkov,
- dela in zaposlovanja na črno pri izvajalcih dejavnosti, ki so pod nadzorom inšpektorata.¹⁵

Območna enota zdravstvenega inšpektorata Novo mesto

Inšpektorji iz območne enote opravljajo inšpekcijski nadzor in naloge prekrškovnega organa na vseh področjih Zdravstvenega inšpektorata. Na podlagi letnega programa inšpekcijskega nadzora Zdravstvenega inšpektorata izvajajo redne inšpekcijske preglede. Na podlagi prijav, odstopov, obvestil iz evropskih sistemov obveščanja in drugih utemeljenih sumov opravljajo izredne inšpekcijske preglede. Z namenom preverjanja odprave predhodno ugotovljenih neskladnosti izvajajo kontrolne preglede. Za namen preverjanja varnosti in skladnosti odvezemajo vzorce izdelkov za laboratorijsko analizo.¹⁶

Več informacij o [zdravstvenemu inšpektoratu Novo mesto](#) najdete na njihovi spletni strani.

DRUGE ORGANIZACIJE V NAŠEM LOKALNEM OKOLJU, POMEMBNE PRI SKRBI ZA ZDRAVJE

Kontakti spodaj predstavljenih ustanov so navedeni v poglavju Seznam kontaktov na strani 36.

CENTER ZA SOCIALNO DELO

Centri za socialno delo (CSD) so osrednja strokovna institucija na področju socialnega varstva. Strokovni delavci na CSD-jih zagotavljajo različne oblike pomoči vsem, ki se znajdejo v življenjski stiski in potrebujejo strokovno pomoč. Pri CSD-jih uveljavljate tudi pravice iz starševskega varstva in do družinskih prejemkov ter pravice iz javnih sredstev.¹⁷

Dejavnost centrov za socialno delo obsega:

- **Socialnovarstvene storitve:** socialna preventiva, prva socialna pomoč, osebna pomoč, pomoč družini za dom, pomoč družini na domu, pomoč žrtvam kaznivih dejanj;
- **Javna pooblastila in naloge po zakonu:**
  - Varstvo otrok in družine (statusna razmerja, urejanje starševstva, izpolnjevanje starševske skrbi, ukrepi CSD za varstvo otrok, obravnava otrok in mladoletnikov).
  - Varstvo odraslih (naloge za preprečevanje nasilja v družini, obravnava odraslih storilcev kaznivih dejanj, priznanje statusa odrasle invalidne osebe, skrbništvo, uporabniki s težavami v duševnem zdravju, krizne intervencije).
  - Uveljavljanje pravic iz javnih sredstev.
  - Starševsko varstvo in družinski prejemki.
  - Oprostitve plačil socialno varstvenih storitev.

Na spletni strani Delovna področja centrov za socialno delo so podrobneje opisani in razloženi denarni prejemki in subvencije, starševsko varstvo in družinski prejemki, varstvo otrok in družine, varstvo odraslih, varstvo invalidov in socialnovarstvene storitve.

V gradivu Vodnik po socialnih pravicah, pridobite informacije do katerih denarnih prejemkov, subvencij in znižanih plačil ste upravičeni in kako lahko svoje pravice uveljavite.

Knjižica Mreža socialnovarstvenih programov, programov za invalide in programov v podporo družini vključuje kontakte izvajalcev različnih programov s področja socialnega, družinskega in invalidskega varstva. Gre za izvajalce, ki zagotavljajo različne oblike pomoči posameznikom in skupinam, ki se znajdejo v raznih življenjskih stiskah pri katerih potrebujejo strokovno pomoč.

Območni center za socialno delo Dolenjska in Bela Krajina

Center za socialno delo Dolenjska in Bela Krajina izvaja naloge na območju Upravne enote Črnomelj in vključuje Občino Črnomelj ter Občino Semič. Enkrat tedensko deluje tudi pisarna v Semiču.

Podrobnejše informacije in kontakti so dostopni na [uradni spletni strani](#).

ZAVOD REPUBLIKE SLOVENIJE ZA ZAPOSLOVANJE

[Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje](#) (ZRSZ) je ena ključnih ustanov na trgu dela, je samostojna pravna oseba s statusom javnega zavoda, ki deluje enotno za območje Republike Slovenije na treh ravneh: na sedežu Zavoda z vodstvom in Centralno službo ter v območnih službah z uradi za delo, ki so locirani v vseh upravnih enotah.

Temeljne dejavnosti Zavoda:

- posredovanje zaposlitev in zaposlitveno svetovanje,
- izvajanje karijerne orientacije,
- izvajanje zavarovanja za primer brezposelnosti,
- izvajanje ukrepov aktivne politike zaposlovanja,
- izdajanje delovnih dovoljenj in zaposlovanje tujcev,
- izdelava analitičnih, razvojnih in drugih strokovnih gradiv s področja dejavnosti ZRSZ,
- informiranje o trgu dela, informacije javnega značaja.

Storitve zavoda so namenjene:

- brezposelnim, iskalcem zaposlitve in mladim, ki potrebujejo strokovno pomoč pri zaposlovanju in poklicni orientaciji;
- delodajalcem, izvajalcem programov zaposlovanja in socialnim partnerjem;
- strokovnim institucijam in širši javnosti.

Uporabniki storitev ZRSZ so brezposelne osebe, delodajalci, osebe, ki potrebujejo strokovno pomoč pri zaposlovanju in poklicni orientaciji, strokovne institucije in izvajalci programov zaposlovanja, socialni partnerji ter javnost.¹⁸

Več o [denarnem nadomestilu](#) si lahko preberete na spletni strani zavoda za zaposlovanje, kjer je dostopna tudi video vsebina na to temo.

Uradi za delo **v neposrednem stiku** s strankami zagotavljajo **pravice s področja**:

- posredovanja zaposlitve in dela, zaposlitvenega svetovanja,
- uveljavljanja pravic iz zavarovanja za brezposelnost,
- izvajanja ukrepov zaposlovanja ter
- kariernega svetovanja za mladino in odrasle.

Urad za delo Črnomelj

Podrobnejše informacije in kontakti so dostopni na [uradni spletni strani](#).

POLICIJA

Poslanstvo [policije](#) je varovanje življenja, telesne integritete in premoženja ljudi, preprečevanje in obvladovanje varnostnih incidentov. Je tudi zmanjševanje občutka strahu ljudi pred tem, da postanejo žrtve kaznivih ravnanj, in zagotavljanje javnovarnostnih razmer, ki ljudem omogočajo kakovostnejše življenje in delo ter splošen družbeni razvoj in blagostanje.

Policijsko delo v skupnosti, preventivna dejavnost

Slovenska policija si nenehno prizadeva vzpostaviti dober odnos z državljani in lokalno skupnostjo, še zlasti pri vprašanih, povezanih z varnostjo, kajti policijsko delo je lahko učinkovito samo takrat, ko so prisotni v skupnosti, ko skupaj z ljudmi ugotavljajo težave in odpravljajo vzroke zanje. Ena od oblik njihovega dela je zato t. i. policijsko delo v skupnosti, kjer so v ospredju prav partnersko sodelovanje med državljani in policijo, skupno identificiranje varnostnih problemov in njihovo reševanje.¹⁹

Na spletni strani [Policije](#) se lahko podrobneje seznanite s številnimi preventivnimi projekti, ki jih izvajajo kot npr. projekt Bodi zvezda, ne meči petard, projekt Varna pot v šolo in domov, projekt za starejše občane Ne pozabite na varnost itd.

Policijska uprava Novo mesto

Policijska uprava Novo mesto je ena izmed 12 policijskih uprav v Sloveniji, ki deluje v okviru Generalne policijske uprave. Njeno območje obsega 19 občin, sedež uprave pa se nahaja v Novem mestu.

Kontaktne podatki:

Naslov: Ljubljanska cesta 30, 8000 Novo mesto

Telefon: 07 332 72 00

E- pošta: punm@policija.si

Policijska postaja Črnomelj

Kontaktne podatki:

Naslov: Lokve 90, 8340 Črnomelj

Telefon: (07) 356 66 00

E-pošta: pp_crnomelj.punm@policija.si

GASILSTVO

Naloge [gasilstva](#) opravljajo gasilske organizacije, ki nepoklicno opravljajo gasilsko službo (prostovoljna gasilska društva in njihove enote ter gasilske zveze) in poklicne gasilske enote (javni zavodi, režijski obrati ali druge organizacijske oblike).

Operativne naloge gasilstva so gašenje in reševanje ob požarih, prometnih, okoljskih oziroma ekoloških ter industrijskih nesrečah, opravljanje nalog zaščite in reševanja oseb ter premoženja ob naravnih in drugih nesrečah ter druge splošne reševalne naloge. Operativne naloge gasilstva so lahko tudi preventivne, in sicer izvajanje ukrepov varstva pred požarom ter usposabljanja in vaje.²⁰

Gasilska zveza Črnomelj

Kontaktne podatki:

Naslov: Belokranjska cesta 10, 8340 Črnomelj

E-pošta: info@gz-crnomelj.si

Gasilska zveza Semič

Kontaktne podatki:

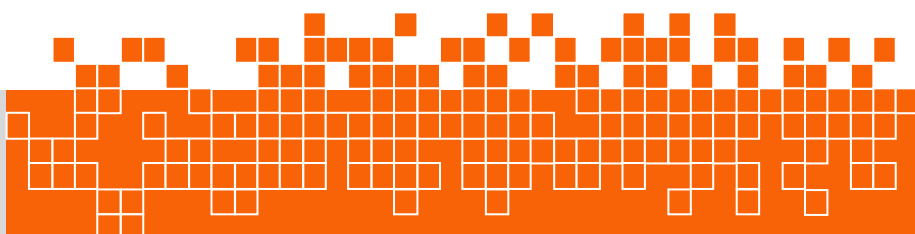
Naslov: Črnomaljska cesta 3, 8333 Semič

E-pošta: gzsemic@gmail.com

CIVILNA ZAŠČITA

Enote in službe [Civilne zaščite](#) se praviloma organizirajo, kadar nalog zaščite, reševanja in pomoči ni mogoče opravljati s poklicnimi ali prostovoljnimi reševalnimi službami. Sodelovanje v enotah, organih in službah Civilne zaščite je organizirano po načelu državlanske dolžnosti. Poleg spodaj izpostavljenih enot, je na ravni države na področju Civilne zaščite organizirana tudi Komisija za popis in oceno poškodovanosti objektov ob naravnih in drugih nesrečah.²¹

Na spletni strani Uprave republike Slovenije za zaščito in reševanje so predstavljeni tudi preventivni napotki ob požaru, potresu in poplavi. Sprehodite se po [Spletni hiši](#) in preverite varnost svojega doma.

VEČGENERACIJSKI CENTER

Večgeneracijski centri pod imenom večgeneracijski centri+ (VGC+) delujejo od avgusta 2024, ko so začeli z izvajanjem novih projektov, čeprav so na nekaterih lokacijah delovali že od leta 2016. Namen večgeneracijskih centrov je ponuditi raznolike, dostopne in kakovostne preventivne programe, namenjene ranljivim družbenim skupinam, in na ta način prispevati k dvigu kakovosti življenja ranljivih skupin ter preprečevati zdrs v socialno izključenost in revščino.

VGC+ so namenjeni zlasti naslednjim ciljnim skupinam:

- družinam, še zlasti tistim z nizkim socialno-ekonomskim statusom,
- osebam, zlasti otrokom in mladim, ki tvegajo socialno izključenost,
- starejšim, zlasti tistim iz socialno ogroženih okolij,
- osebam, zlasti otrokom in mladim, s posebnimi potrebami,
- migrantskim in begunskim posameznikom in družinam, zlasti otrokom in mladim ter ženskam iz teh družin,
- romskim družinam, zlasti otrokom in mladim ter ženskam iz teh družin,
- enostarševskim družinam,
- invalidom.

VGC+ ponujajo prostor za druženje in medgeneracijsko povezovanje, informiranje o storitvah in različnih možnostih pomoči za starejše, delavnice za razvijanje novih veščin in znanj (na primer računalniško znanje, ročne spretnosti), predavanja o različnih tematikah (na primer s področja zdravja, upravljanja z denarjem), kulturne in športne dejavnosti, pogovorne skupine za lajšanje težav, svetovanje uporabnikom v stiski.²²

MARELA+ - Večgeneracijski center Dolenjske in Bele krajine

Podrobnejše informacije in kontakti so dostopni na [uradni spletni strani](#).

ZAVOD ZA IZOBRAŽEVANJE IN KULTURO ČRNOMELJ

Zavod za izobraževanje in kulturo Črnomelj (ZIK Črnomelj) je javni zavod, ki deluje na področju izobraževanja odraslih in kulture v Beli krajini. Združuje dve enoti: *Ljudsko univerzo* in *Kulturni dom*.

V okviru Ljudske univerze ZIK Črnomelj izvaja osnovno šolo za odrasle, različne programe izobraževanja, kot so tuji jeziki, računalništvo, delavnice, študijski krožki ter svetovalno dejavnost. Posebno pozornost namenja izobraževanju ranljivih skupin in vseživljenjskemu učenju.

Kulturni dom ZIK Črnomelj pa je prostor ustvarjalnosti in kulture. V njem potekajo koncerti, gledališke predstave, filmski večeri, razstave in kulturni dogodki za vse generacije.

Za več informacij obiščite spletno stran [ZIK Črnomelj](#).

HIŠA SADEŽI DRUŽBE ČRNOMELJ

HSD Črnomelj je medgeneracijski center v katerem se izvajajo različni preventivni programi in aktivnosti na področju medgeneracijskega in medkulturnega povezovanja ter sodelovanja.

Udeleženci se lahko vključijo v delavnice s področja aktivnega in zdravega staranja, šahovske, slikarske, kuharske, ustvarjalne delavnice ter delavnice ročnih spretnosti. Center nudi tudi učno pomoč in organizira počitniške taborne za otroke.

Poleg tega se izvajajo predavanja o zdravem načinu življenja in izboljšanju socialnih veščin, ki udeležencem vlivajo novih moči. Pripravljajo se tudi različna predavanja in okrogle mize, s katerimi center ozavešča javnost o aktualnih družbenih problematikah.

Za več informacij obiščite spletno stran [HSD Črnomelj](#).

CENTER ZA DRUŽINE

Centri za družine delujejo preventivno in izvajajo izobraževalne delavnice, pogovore in predavanja za družine, predstavljajo osrednji prostor v lokalnem okolju in so namenjeni druženju oziroma zagotavljanju potreb različnih oblik družin v vseh življenjskih obdobjih. Cilj izvajanja vsebin je otrokom, mladostnicam oziroma mladostnikom (v nadaljnjem besedilu: mladostniki) ponuditi raznovrstne možnosti učenja za njihov celosten razvoj ter pridobivanje ustreznih socialnih veščin in kompetenc za obvladovanje čustev, pozitivne samopodobe ter konstruktivnega reševanja raznovrstnih problemov, njihove starše pa opolnomočiti za pozitivno starševstvo, s pomočjo katerega bodo pomembno vplivali na kakovost družinskega življenja in konstruktivno reševanje medosebnih konfliktov.²³

Lokalni center za družine Novo mesto

Igrivi svet je center za družine v Novem mestu, ki ponuja programe za podporo družinam in spodbujanje zdravih družinskih odnosov. Ponuja različne aktivnosti za otroke, starše in celotne družine, kot so delavnice, izobraževalni programi in svetovanja, vse z namenom izboljšanja kakovosti življenja družin. Programi so brezplačni in financirani s strani Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti ter Mestne občine Novo mesto.

Za več informacij obiščite njihovo [spletno stran](#).

PUMO – Projektno učenje mlajših odraslih

PUM-O+ je program v katerega se za obdobje do 10 mesecev vključujejo mlajši odrasli v starosti od 15 do 26 let, ki so neuspešno končali ali prekinili šolanje na osnovni, poklicni, strokovni ali gimnazijski ravni. V program se lahko vključijo tudi dijaki, ki so še vključeni v šolanje, a imajo težave in jim preti osip ali pa mlajši udeleženci programa Osnovna šola za odrasle. V programu lahko ob podpori mentorjev in zunanjih sodelavcev pridobijo kompetence, ki jim omogočajo uspešno nadaljevanje in dokončanje šolanja in uspešno približevanje trgu dela. Andragoški center Slovenije s svojimi dejavnostmi strokovno podpira delovanje in razvoj programa v sodelovanju z vsemi deležniki.²⁴

Informacije o [PUM-O Plus](#) in [izvajalcih](#) programa so dostopne tudi na spletni strani Zavoda za zaposlovanje

DOM ZA STAREJŠE

Domovi za starejše izvajajo storitev institucionalnega varstva, ki obsega vse oblike pomoči v zavodu, v drugi družini ali drugi organizirani obliki, s katerimi se starejšim nadomeščajo ali dopolnjujejo funkcije doma in lastne družine, zlasti pa bivanje, varstvo, organizirana prehrana in zdravstveno varstvo. Izvajajo tudi pomoč posamezniku in družini na domu ter naloge, ki obsegajo priprave okolja, družine in posameznikov na starost.²⁵

Na spletni strani [Domovi za starejše](#) je opisan sprejem v dom za starejše, objavljen seznam nastanitvenih mest in seznam domov za starejše.

Dom starejših občanov Črnomelj

[Dom starejših občanov Črnomelj](#) je javni zavod, ki je bil ustanovljen z namenom zagotavljanja socialnovarstvenih in zdravstvenih storitev, ki so namenjene starejšim ljudem in mlajšim osebam, ki niso sposobne za delo in potrebujejo pomoč pri opravljanju življenjskih funkcij. Poleg tega dejavnost zavoda vključuje tudi pripravo okolja na starost in izvajanje storitev pomoči na domu ter vseh ostalih storitev, ki so namenjene potrebam in željam starejših ljudi ter medgeneracijskemu sožitju.

POMOČ NA DOMU

Na spletni strani [Pomoč na domu](#) so predstavljene vrste pomoči, izvajalci, sofinanciranje storitev, register zasebnikov in pravnih oseb, ki opravljajo socialnovarstvene storitve pomoč družini na domu.

Na spletni strani Instituta Republike Slovenije za socialno varstvo je objavljen [zemljevid pomoči na domu po slovenskih občinah](#), s kontakti in cenami.

DEMENCI PRIJAZNE TOČKE

Demenci prijazna točka je namenjena osebam z demenco, njihovim svojcem ter vsem drugim v lokalni skupnosti, ki zaradi narave dela prihajajo v stik tudi z osebami z demenco. Na demenci prijazni točki lahko poiščejo informacije ter se seznanijo z načini in postopki komuniciranja ter usmerjanja oseb z demenco, ki se izgubijo ter ne najdejo poti domov.²⁶

Na spletni strani [Spominčica](#), kjer so dostopne številne informacije o demenci, podpori svojcem, aktualne informacije, je objavljen tudi zemljevid demenci prijaznih točk v Sloveniji.

Demenci prijazne točke v našem lokalnem okolju se nahajajo v **Domu starejših občanov, poslovalnici LIDL Črnomelj, v Dolenjskih lekarnah - lekarna Črnomelj in na Zavodu za izobraževanje in kulturo Črnomelj.**

BREZPLAČNA PRAVNA POMOČ/SVETOVANJE

Brezplačna pravna pomoč zagotavlja pravico do sodnega varstva socialno ogroženim osebam. Upravičenci lahko zaprosite za celotno ali delno pokritje stroškov pravne pomoči in sodnega postopka.²⁷

Informacije o upravičenosti do brezplačne pravne pomoči in vlogi za oddajo so dostopne na spletni strani [Brezplačna pravna pomoč](#).

JAVNE SANITARIJE IN PREVIJALNICE

Društvo za kronično vnetno črevesno bolezen od leta 2009 izvaja akcijo Naj javno stranišče. Akcija je namenjena osveščanju javnosti o pomenu in urejenosti stranišč in kot informacija članom ter nečlanom društva, kje v obiskanih občinah in bencinskih črpalkah ob avtocestah v Sloveniji imamo možnost dostopa do stranišča.²⁸

Mobilna aplikacija [Najbližji WC](#) ponuja seznam vseh javnih stranišč, informacije o njihovi oceni, delovnem času in vodenje do najbližjega stranišča. Informacije so dostopne tudi na spletni strani [Zemljevid stranišč v Sloveniji](#).

Lokalne javne sanitarije v Črnomlju

- Grad Črnomelj, Trg svobode 3, 8340 Črnomelj

RAZVOJNA AGENCIJA

Razvojno informacijski center Bela krajina

Razvojno informacijski center Bela krajina je javni zavod, ki skrbi za promocijo in pospeševanje turizma in podjetništva v Beli krajini. RIC Bela krajina deluje na področju spodbujanja dodatnih razvojnih nalog v razvojni regiji JV Slovenija – Bela krajina, spodbujanja razvoja gospodarstva, promocije, informiranja in svetovanja na področju podjetništva ter Programu spodbujanja konkurenčnosti in ukrepov razvojne podpore Pokolpju v obdobju 2011–2016.

Več informacij o [RIC Bela krajina](#) najdete na njihovi spletni strani.

KNJIŽNICA

Knjižnično dejavnost opravlja 58 [splošnih knjižnic](#), ki jo izvajajo v več kot tisoč manjših in večjih krajih po Sloveniji. Knjižnice so fizični in virtualni prostori učenja, prireditve, srečevanj, informacijska središča lokalnih skupnosti, prostori druženja, socialnega mreženja ter demokratičnega sooblikovanja družbe. V Sloveniji je razvoj knjižnic usmerjen v inovativnost in proaktivnost, povezovanje v okolju, trajnostni razvoj, posodobitev poslovnega modela in krepitev delovanja mreže knjižnic, v razvoj novih storitev, v pridobivanje znanj, potrebnih kot odgovor na neprestane spremembe v družbi ter v utrjevanje vloge knjižnice kot aktivnega partnerja v družbi.²⁹

Splošne knjižnice igrajo pomembno vlogo tudi pri skrbi za zdravje, saj zagotavljajo dostop do informacij, virov in storitev, ki lahko prispevajo k boljšemu zdravju posameznikov in skupnosti. Nekatere knjižnice ponujajo programe in delavnice o zdravju, koticke za zdravje, programe in druge izobraževalne pristope za spodbujanje [družinske pismenosti](#), projekt [Branju prijazna občina](#) ipd.

LOKALNE KNJIŽNICE

Knjižnica Črnomelj

Ulica Otona Župančiča 7
8340 Črnomelj

Tel.: [07/305 13 64](tel:073051364)
Gsm: [040 984 784](tel:040984784)

Krajevna knjižnica Semič

Prosvetna ulica 4
8333 Semič

Tel.: [07/356 84 91](tel:073568491)
Gsm: [040 753 370](tel:040753370)

KOMUNALNO PODJETJE

Komunala Črnomelj je javno podjetje s sedežem v Črnomlju, ki zagotavlja ključne komunalne storitve prebivalcem občine Črnomelj in občine Semič. Med glavnimi dejavnostmi podjetja so oskrba s pitno vodo, odvodnjavanje in čiščenje odpadnih voda, zbiranje ter odvoz komunalnih odpadkov, kar neposredno vpliva na zdravje in kakovost bivanja v regiji.

JAVNO PODJETJE KOMUNALA ČRNOMELJ d.o.o.

Kontaktne podatki:

Belokranjska cesta 24A, 8340 Črnomelj

Telefon: [07 306 16 60](tel:073061660) (Sprejemna pisarna)

E-pošta: sprejemna.pisarna@komunala-crnomelj.si

NEVLADNE ORGANIZACIJE

V Sloveniji deluje več kot 27 tisoč nevladnih organizacij (NVO), ki so dejavne tako rekoč na vseh področjih življenja – od sociale, kulture, športa, zagovorništva, ekologije, zdravja do civilne zaščite in skoraj vseh področij delovanja današnje družbe.

Nevladne organizacije delujejo na mednarodni, nacionalni in regionalni ravni, nepogrešljive so tudi na lokalni ravni. Na teh ravneh uresničujejo oziroma zadovoljujejo interese in potrebe prebivalcev, združujejo, opozarjajo na nepravilnosti ter še na različne druge načine izboljšujejo kakovost življenja v okolju, kjer delujejo. V Sloveniji poznamo tri prevladujoče oblike nevladnih organizacij, in sicer društva, zavode in ustanove.³⁰

Stičišče nevladnih organizacij

Za več informacij o storitvah, kot so informiranje, svetovanje, izobraževanje in povezovanje nevladnih organizacij, obiščite spletno stran: <https://www.nevlnadnik.info/si/povezave/sticisca-nevlnadnih-organizacij/> in <https://zanvo.org/>

Humanitarne organizacije

Humanitarne organizacije delujejo kot splošne dobrodne organizacije, organizacije za kronične bolnike in organizacije za samopomoč.³¹

V poglavju Seznam kontaktov smo zbrali kontakte organizacij, ki delujejo na našem območju. Informacije o vseh humanitarnih organizacijah v Sloveniji pa so dostopne v [Razvidu humanitarnih organizacij Ministrstva za zdravje](#) in [Razvidu humanitarnih organizacij Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti](#).

RDEČI KRIŽ SLOVENIJE – območno združenje Črnomelj

Območno združenje Rdečega križa Slovenije Črnomelj je samostojno, nevladno, humanitarno, nepridobitno in prostovoljno združenje, ki na območju občin Črnomelj in Semič deluje skladu z Zakonom o Rdečem križu Slovenije, Zakonom o društvih, Zakonom o humanitarnih organizacijah, Ženevskimi konvencijami in drugimi predpisi.

Rdeči križ v Črnomlju nudi pomoč ob nesrečah, organizira krvodajalske akcije, izvaja programe socialne pomoči ter izobražuje iz prve pomoči. Njihove aktivnosti vključujejo tudi sodelovanje v kriznih situacijah.

Za več informacij obiščite njihovo [spletno stran](#).

ŽUPNIJSKA KARITAS ČRNOMELJ

Karitas Črnomelj je prostovoljna, neodvisna, humanitarna in neprofitna organizacija, ki sodi v okvir Škofijske Karitas Novo mesto. Nudi pomoč socialno ogroženim posameznikom in družinam, zbira hrano, oblačila in šolske potrebščine ter organizira različne humanitarne akcije. Deluje po vsej Beli krajini. Pri svojem delu se povezuje in sodeluje s številnimi institucijami v okolju.

ŽUPNIJSKA KARITAS SEMIČ

Karitas Semič je prostovoljna, neodvisna, humanitarna in neprofitna organizacija, ki sodi v okvir Škofijske Karitas Novo mesto. Nudi pomoč socialno ogroženim posameznikom in družinam, zbira hrano, oblačila in šolske potrebščine ter organizira različne humanitarne akcije. Deluje po vsej Beli krajini. Pri svojem delu se povezuje in sodeluje s številnimi institucijami v okolju.

OBČINA

OBČINA ČRNOMELJ

Je samoupravna lokalna skupnost, ustanovljena z zakonom, ki skrbi za kakovostno življenje svojih prebivalcev. V skladu s statutom občina samostojno opravlja lokalne zadeve javnega pomena na različnih področjih, posebno pozornost pa namenja ranljivim skupinam, kot so socialno ogroženi, invalidi in starejši. Zanje skrbi z različnimi oblikami socialne podpore in pomoči, ki izboljšujejo kakovost bivanja. Pomemben del občinske skrbi je tudi zagotavljanje zdravstvenega varstva, ki ga nudi Zdravstveni dom Črnomelj, katerega soustanoviteljica je občina. V sodelovanju s Centrom za krepitev zdravja Črnomelj občina izvaja številne preventivne in promocijske aktivnosti za izboljšanje zdravja in splošnega počutja svojih občanov.

Občina Črnomelj si prizadeva tudi za zmanjševanje socialnih stisk preko spodbujanja razvoja gospodarstva, zagotavljanja pogojev za gradnjo in dostopna stanovanja ter podpore izobraževanju in kulturnim dejavnostim. Prav tako namenja sredstva za sofinanciranje socialnih storitev, kot so pomoč družini na domu, sofinanciranje bivanja oseb v domovih za starejše, pomoč ob rojstvu otroka in financiranje programov v vrtcih. Ranljivim skupinam nudi tudi enkratne denarne pomoči za pokritje osnovnih življenjskih stroškov ter podpira delovanje humanitarnih organizacij in programov Centra za socialno delo.

Občina Črnomelj prepoznava pomen preventivnih ukrepov za zdravje in zato aktivno povezuje svoje delovanje z različnimi programi za krepitev zdravja in dobrobit občanov.

Za več informacij obiščite spletno stran: www.crnmelj.si

Kontaktne podatki:

Trg svobode 3, 8340 Črnomelj

Telefon: 07 306 11 00

E-pošta: obcina@crnmelj.si

OBČINA SEMIČ

Je samoupravna lokalna skupnost, ustanovljena z zakonom, ki skrbi za dobrobit in kakovostno življenje svojih prebivalcev. V skladu s statutom občina samostojno opravlja lokalne zadeve javnega pomena na različnih področjih, pri čemer posebno pozornost namenja ranljivim skupinam prebivalcev – socialno ogroženim, invalidom in starejšim. Zanje zagotavlja različne oblike pomoči in podpore, ki prispevajo k večji socialni varnosti in enakim možnostim za vse. Zdravstveno varstvo občanov občina zagotavlja s pomočjo Zdravstvenega doma Črnomelj, katerega soustanoviteljica je, pri čemer sodeluje tudi s Centrom za krepitev zdravja Črnomelj, ki izvaja številne programe za promocijo zdravja in preprečevanje bolezni.

Občina Semič si prizadeva zmanjševati socialne stiske tudi z razvojem gospodarskih dejavnosti, zagotavljanjem pogojev za gradnjo in stanovanjsko politiko, spodbujanjem izobraževanja ter z razvojem kulturnega in družbenega življenja. Poseben poudarek daje sofinanciranju socialnih storitev, kot so pomoč na domu za starejše, pomoč ob rojstvu otroka, sofinanciranje vrtcev in bivanja v domovih za starejše. Občina prav tako nudi enkratne denarne pomoči tistim, ki so v materialni stiski, ter podpira humanitarne organizacije in različne preventivne programe Centra za socialno delo.

Občina Semič se zaveda pomembnosti preventivnih ukrepov za zdravje in aktivno sodeluje pri razvoju programov, ki spodbujajo dobro počutje, zdrav življenjski slog in povezanost med občani.

Za več informacij obiščite spletno stran: www.semic.si

Kontaktne podatki:

Štefanov trg 9, 8333 Semič

Telefon: 07 356 53 60

E-pošta: obcina@semic.si

SEZNAM KONTAKTOV

POMEMBNE TELEFONSKE ŠTEVILKE IN KONTAKTI

Naziv	Telefonska številka	Drugi kontakti in informacije
REGIONALNI CENTER ZA OBVEŠČANJE, NUJNA MEDICINSKA POMOČ, REŠEVALCI, GASILCI, VETERINARSKA POMOČ	112	
POLICIJA	113	https://www.policija.si/
POLICIJA – PRIJAVA STORILCEV KAZNIVIH DEJANJ, ANONIMNI TELEFON	080 12 00	
OBČINE IN UPRAVNE ENOTE		
OBČINA ČRNOMELJ	07 306 11 00	obcina@crnomelj.si https://www.crnomelj.si/
OBČINA SEMIČ	07 356 53 60	obcina@semic.si www.semic.si
UPRAVNA ENOTA ČRNOMELJ	(07) 336 10 00	ue.crnomelj@gov.si
JAVNI PREVOZ IN PROMET		
PROSTOFER – BREZPLAČNI PREVOZI ZA STAREJŠE	080 10 10	https://prostofer.si/seznam-obcin/
AVTOBUSNI PREVOZI - MPOV	07 364 60 12	info@mpov.si https://www.mpov.si/
AVTOBUSNI PREVOZI - NOMAGO	01 431 77 00	info@nomago.si https://www.nomago.si/
ŽELEZNIŠKA POSTAJA ČRNOMELJ	07 298 38 64	
SLOVENSKE ŽELEZNICE – INFORMACIJE	080 81 11	https://potniski.sz.si/dobro-je-vedeti/potniske-informacije/
AMZS – POMOČ NA CESTI	1987	
RAZMERE NA CESTAH	1970	https://www.promet.si/sl
KOMUNALA IN ELEKTRIKA		
ELEKTRO DEŽURNA SLUŽBA, ELEKTRO LJUBLJANA	01 230 40 02	info@elektro-ljubljana.si https://www.elektro-ljubljana.si/
KOMUNALA ČRNOMELJ	07 306 16 60	sprejemna.pisarna@komunala-crnomelj.si
VODOVOD DEŽURNA SLUŽBA	040 476 009	

Naziv	Telefonska številka	Drugi kontakti in informacije
POGREBNA SLUŽBA	07 30 61 660	sprejemna.pisarna@komunala-crnomelj.si
DEŽURNA POGREBNA SLUŽBA	040 314 774	
KNJIŽNICE		
KNJIŽNICA ČRNOMELJ	07 305 13 64 040 984 784	knjiznicacrn@crn.sik.si https://knjiznica-crnomelj.si/
KRAJEVNA KNJIŽNICA SEMIČ	07 356 84 91 040 753 370	knjiznicacrn@crn.sik.si
DRUGI KONTAKTI		
TURISTIČNE INFORMACIJE - TIC ČRNOMELJ	040 883 162 07 305 65 30	tic.crnomelj@ric-belakrajina.si belakrajina.si
TIC SEMIČ	040 625 148 07 35 65 200	tic@kc-semic.si
INFORMACIJE O TELEFONSKIH NAROČNIKI V SLOVENIJI	1188	Klic je plačljiv
ZAVOD ZA IZOBRAŽEVANJE IN KULTURO ČRNOMELJ	07 30 61 390	info@zik-crnomelj.si https://www.zik-crnomelj.eu/
KULTURNI DOM ČRNOMELJ	07 30 61 392	info@zik-crnomelj.si
KULTURNI CENTER SEMIČ	07 35 65 172 040 855 085	kulturnicenter@kc-semic.si https://www.kc-semic.si/
RIC BELA KRAJINA	07 305 65 30 07 305 65 31	info@ric-belakrajina.si https://ric-belakrajina.si/

ZDRAVSTVENA OSKRBA

Naziv	Telefonska številka	Drugi kontakti in informacije
SPLOŠNA NUJNA MEDICINSKA POMOČ		
NUJNA MEDICINSKA POMOČ	112	
ZDRAVSTVENI DOM IN BOLNIŠNICA		
ZDRAVSTVENI DOM ČRNOMELJ	07 306 17 00	info@zd-crnomelj.si https://zd-crnomelj.si/
CENTER ZA KREPITEV ZDRAVJA	07 30 61 723 07 62 05 755	ckz@zd-crnomelj.si https://zd-crnomelj.si/ckz/
SVITOVA PODPORA (CKZ ČRNOMELJ)	07 62 05 755	ckz@zd-crnomelj.si

SPLOŠNA BOLNIŠNICA NOVO MESTO	07 391 61 00	tajnistvo@sb-nm.si https://www.sb-nm.si/
ZASTOPNIK PACIENTOVIH PRAVIC	07 393 43 13	Marjeta Vesel Valentinčič marjeta.vesel-valentincic.ext@gov.si

DUŠEVNO ZDRAVJE

CENTER ZA DUŠEVNO ZDRAVJE ODRASLIH AMBULANTNA OBRAVNAVA	07 39 16 700	info@zd-nm.si https://www.zd-nm.si/
CENTER ZA DUŠEVNO ZDRAVJE OTROK IN MLADOSTNIKOV	07 39 16 700	info@zd-nm.si https://www.zd-nm.si/
KLINIČNI PSIHOLOG (SB NM)	07 39 16 326	
DISPANZER ZA MENTALNO ZDRAVJE ZD ČRNOMELJ	07 62 05 756	psiholog@zd-crnomelj.si

LEKARNE

DOLENJSKE LEKARNE - LEKARNA ČRNOMELJ	07 306 15 91	
DOLENJSKE LEKARNE - LEKARNA SEMIČ	07 306 70 64	
LEKARNA VRŠČAJ	07 356 76 52	
LEKARNA VRŠČAJ – LEKARNIŠKA PODRUŽNICA VINICA	07 364 67 03	

SOCIALNO EKONOMSKA PODPORA IN POMOČ

Naziv	Telefonska številka	Drugi kontakti in informacije
CENTER ZA SOCIALNO DELO DOLENJSKA IN BELA KRAJINA, ENOTA ČRNOMELJ	07 306 23 60	gpcsd.crnom@gov.si
ZAVOD RS ZA ZAPOSLOVANJE, URAD ZA DELO ČRNOMELJ	07 306 19 30	gpzrsznovomesto@ess.gov.si
DOM STAREJŠIH OBČANOV ČRNOMELJ	07 30 56 260	crnomelj@ssz-slo.si
HISA SADEŽI DRUŽBE ČRNOMELJ	040 696 100	hisa-crnomelj@filantropija.org
RDEČI KRIŽ ČRNOMELJ	07 305 14 51	crnomelj.ozrk@siol.net
ŽUPNIJSKA KARITAS ČRNOMELJ	07 305 32 13	
ŽUPNIJSKA KARITAS SEMIČ		zupnija.semic@rkc.si

Naziv	Telefonska številka	Drugi kontakti in informacije
VARSTVENO DELOVNI CENTER ČRNOMELJ	07 356 91 30	tajnistvo@vdc-crnemelj.si
VDC - ENOTA LUNCA	064 246 955	enota.vinica@vdc-crnemelj.si
DRUŠTVA		
DRUŠTVO INVALIDOV ČRNOMELJ	07 305 32 40	di.crnemelj@a1mail.si https://www.zdis.si/drustva/dolenjska-bela-krajina/di-crnemelj
DRUŠTVO UPOKOJENCEV ČRNOMELJ	07 305 16 09	https://du-crnemelj.si/
DRUŠTVO UPOKOJENCEV SEMIČ	07 306 76 78 051 213 660	dusemic@amis.net https://www.dusemic.si/
DRUŠTVO KORONARNIH BOLNIKOV DOLENJSKE IN BELE KRAJINE	031 777 970	info@koronarnodrustvo-dbk.si https://koronarnodrustvo-dbk.si/
DRUŠTVO METULJČICA (ČRNOMELJ)	040 251 649	https://www.metuljcica.si/
KLUB ZELENJI JURIJ – ZDRUŽENJE BOLNIKOV S CEREBROVASKULARNO BOLEZNIJO SLOVENIJE	031 692 574	sonja.imsirovic@gmail.com https://www.zdruzenjecvb.com/klubi.html
DRUŠTVO ŠOLA ZDRAVJA	040 784 400	info@solazdravja.si https://solazdravja.com/skupina/crnemelj/
MLADINSKI CENTER BIT	041 280 379	mcbitecrnemelj@gmail.com http://mc-bit.si/
KLUB BELOKRAJNSKIH ŠTUDENTOV	051 806 925 07 305 39 29	info@klub-kbs.si https://klub-kbs.si/
DRUŠTVO SREČANJE	051 367 497	drustvo.srecanje@gmail.com
OZARA ČRNOMELJ	07 306 18 60 07 055 06 54	karmen.zunic@ozara.org http://www.ozara.org/programi-in-projekti/nosilni-programi/mednarodno-sodelovanje/enota-crnemelj/
SOŽITJE- DRUŠTVO ZA POMOČ OSEBAM Z MOTNJAMI V DUŠEVNEM RAZVOJU BELA KRAJINA	07 305 10 49 031 515 412	drustvo_sozitje@t-2.net info@zveza-sozitje.si

VZGOJNO IZOBRAŽEVALNE USTANOVE

Naziv	Telefonska številka	Drugi kontakti in informacije
VRTCI		
VRTEC OTONA ŽUPANČIČA ČRNOMELJ	07 356 72 71	info@vrtec-crnatelj.si www.vrtec-crnatelj.si
ENOTA VRTEC PRI OŠ VINICA	07 364 71 14	o-vinica.nm@guest.arnes.si https://vrtecvinica.splet.arnes.si/
ENOTA VRTEC PRI STARI TRG OB KOLPI	07 305 51 63	info@os-staritrgok.si https://os-stari-trg-ok.si/?cat=12
ENOTA VRTEC PRI OŠ KOMANDANTA STANETA DRAGATUŠ	07 555 58 15	vrtec.dragatus@guest.arnes.si http://www.vrtec-dragatus.si
ENOTA VRTEC SONČEK PRI OŠ BELOKRANJSKEGA ODREDA SEMIČ	07 356 54 50 040 397 795	vrtec.os-semic@guest.arnes.si https://vrtec.osbos.eu/
OSNOVNE ŠOLE		
OSNOVNA ŠOLA MIRANA JARCA ČRNOMELJ	07 30 61 770 040 537 094	OS-MJarc.crnatelj@guest.arnes.si http://www.osmjc.si
OSNOVNA ŠOLA LOKA ČRNOMELJ	07 356 92 30	info@os-loka-crnatelj.si https://www.os-loka-crnatelj.si/
OSNOVNA ŠOLA MILKE ŠOBER NATAŠE ČRNOMELJ	07 306 17 40	os-msn-crnatelj@guest.arnes.si https://www.osmsn.si/
OSNOVNA ŠOLA KOMANDANTA STANETA DRAGATUŠ	07 305 78 10	info@os-dragatus.si https://www.os-dragatus.si/
OSNOVNA ŠOLA VINICA	07 364 71 00	o-vinica.nm@guest.arnes.si https://www.osvinica.si/
OSNOVNA ŠOLA STARI TRG OB KOLPI	07 305 51 02	info@os-staritrgok.si https://os-stari-trg-ok.si/
OSNOVNA ŠOLA BELOKRANJSKEGA ODREDA SEMIČ	07 356 54 00	os-semic@osbos.si https://www.osbos.si/
SREDNJA ŠOLA		
SREDNJA ŠOLA ČRNOMELJ	07 305 16 67	ss.crnatelj@guest.arnes.si https://sscarnatelj.si/

VIRI

1. Kartica zdravstvenega zavarovanja. <https://zavarovanec.zzzs.si/vkljucitev-v-obvezno-zdravstveno-zavarovanje-in-pridobitev-kartice-zdravstvenega-zavarovanja/kartica-zdravstvenega-zavarovanja/>. Objavljeno 2025. Dostopno 11. marec 2025.
2. eZdravje. <https://ezdrav.si/ezdravje/#koristi>. Objavljeno 2020. Dostopno 11. marec 2025.
3. Pravno-informacijski sistem Republike Slovenije. <https://pisrs.si/pregledPredpisa?id=ZAKO4281>. Objavljeno 2025. Dostopno 11. marec 2025.
4. Ministrstvo za zdravje. Pacientove pravice. <https://www.gov.si teme/pacientove-pravice/>. Objavljeno 2025. Dostopno 11. marec 2025.
5. Informacijski pooblaščenec. <https://www.ip-rs.si/o-poobla%C5%A1%C4%8Dencu/pristojnosti/>. Objavljeno 2025. Dostopno 11. marec 2025.
6. Mira, nacionalni program duševnega zdravja. <https://www.zadusevnozdravje.si/>. Objavljeno 2020. Dostopno 11. marec 2025.
7. Obvladajmo sladkorno. <https://www.obvladajmosladkorno.si/drzavni-program/dposb-2020-2030/>. Objavljeno 2023. Dostopno 11. marec 2025.
8. Ministrstvo za zdravje. Državni program za obvladovanje raka 2022-2026. <https://www.dpor.si/wp-content/uploads/2021/12/Drzavni-program-obvladovanja-raka-2022-2026.pdf>. Dostopno 11. marec 2025.
9. <https://www.zadusevnozdravje.si/kam-po-pomoc/centri-za-dusevno-zdravje/otroci-in-mladostniki/>
10. Mira, nacionalni program duševnega zdravja. <https://www.zadusevnozdravje.si/kam-po-pomoc/centri-za-dusevno-zdravje/odrasli/>. Objavljeno 2020. Dostopno 11. marec 2025.
11. Lekarniška zbornica Slovenije. <https://www.lzs.si/mreza-lekarn/>. Dostopno 11. marec 2025.
12. Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije. <https://www.zzzs.si/o-zzzs/>. Objavljeno 2025. Dostopno 11. marec 2025.
13. Nacionalni inštitut za javno zdravje RS. <https://nijz.si/>. Objavljeno 2022. Dostopno 11. marec 2025.
14. Nacionalni laboratorij za zdravje, okolje in hrano. <https://www.nlzoh.si/o-nas/>. Objavljeno 2020. Dostopno 11. marec 2025.
15. Ministrstvo za zdravje. Zdravstveni inšpektorat. <https://www.gov.si/drzavni-organi/organi-v-sestavi/zdravstveni-inspektorat/o-inspektoratu/>. Objavljeno 2025. Dostopno 11. marec 2025.
16. Ministrstvo za zdravje. Območna enota Zdravstvenega inšpektorata Koper. <https://www.gov.si/drzavni-organi/organi-v-sestavi/zdravstveni-inspektorat/o-inspektoratu/obmocna-enota-koper/>. Objavljeno 2025. Dostopno 11. marec 2025.
17. Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti. Centri za socialno delo. <https://www.gov.si teme/centri-za-socialno-delo/>. Objavljeno 2025. Dostopno 11. marec 2025.

18. Zavod RS za zaposlovanje. <https://www.ess.gov.si/o-zrsz/>. Objavljeno 2025. Dostopno 11. marec 2025.
19. Policija. <https://www.policija.si/o-slovenski-policiji/naloge-pooblastila-in-poslanstvo>. Objavljeno 2023. Dostopno 11. marec 2025.
20. Uprava RS za zaščito in reševanje. <https://www.sos112.si/delovna-podro%C4%8Dja/varstvo-pred-po%C5%BEarom/gasilstvo>. Objavljeno 2022. Dostopno 11. marec 2025.
21. Uprava RS za zaščito in reševanje. <https://www.sos112.si/delovna-podro%C4%8Dja/sile-za-za%C5%A1%C4%8Dito-in-re%C5%A1evanje/civilna-za%C5%A1%C4%8Dita>. Objavljeno 2022. Dostopno 11. marec 2025.
22. Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti. Večgeneracijski centri. <https://www.gov.si teme/vecgeneracijski-centri/>. Objavljeno 2025. Dostopno 11. marec 2025.
23. Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti. Centri za družine. <https://www.gov.si teme/centri-za-druzine/>. Objavljeno 2025. Dostopno 11. marec 2025.
24. Andragoški center Slovenije. <https://www.acs.si/projekti/domaci/projektno-ucenje-mlajsih-odraslih/>. Objavljeno 2025. Dostopno 11. marec 2025.
25. Ministrstvo za solidarno prihodnost. Domovi za starejše. <https://www.gov.si teme/domovi-za-starejse/>. Objavljeno 2025. Dostopno 11. marec 2025.
26. Slovensko združenje za pomoč pri demenci. Spominčica. <https://www.spomincica.si/demenci-prijazne-tocke>. Objavljeno 2025. Dostopno 11. marec 2025.
27. eUprava. <https://e-uprava.gov.si/si/podrocja/drzava-druzba/pravna-pomoc/brezplacna-pravna-pomoc.html>. Objavljeno 2021. Dostopno 11. marec 2025.
28. Naj javno stranišče. <https://najjavnostranisce.kvcb.si/>. Objavljeno 2020. Dostopno 11. marec 2025.
29. Knjižnice. <https://www.knjiznice.si/>. Objavljeno 2025. Dostopno 11. marec 2025.
30. Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti. Nevladne organizacije. <https://www.gov.si teme/nevladne-organizacije/>. Objavljeno 2025. Dostopno 11. marec 2025.
31. Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti. Humanitarne organizacije. <https://www.gov.si teme/humanitarne-organizacije/>. Objavljeno 2025. Dostopno 11. marec 2025.

